

Muziejuose saugomų kilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo tikraja verte metodikos
2 priedas

ETNOGRAFIJOS / ETNOLOGIJOS / LIAUDIES MENO / TAUTODAILĖS EKSPONATŲ VERTINIMO LENTELĖ

Ekspонатų rūšys	Ekspوناتai / jų pogrupiai	Bazinė vertė (Bv), Eur (nuo-iki)	Vertinimo kriterijai				Būklė (B) (A – /5, B – /3, C – /1, D – /1)	Maksimali vertė, Eur (Maks. K = 200)
			Etnografinė vertė (K x 0-50)	Istoriškumas (K x 0-50)	Meniškumas (K x 0-50)	Retumas (K x 0-20)		
Etninė architektūra	pastatai, pastatų kompleksai <i>(gyvenamieji, ūkiniai, visuomeniniai, sakraliniai pastatai, sodybos, dvarai ir pan.)</i>	3 000-15 000						3 000 000
	statiniai <i>(šuliniai, lieptai, ledainės, žeminės, stoginės, tvoros, aviliai ir pan.)</i>	100-150						30 000
	pastatų ir statinių konstrukcinės dalys, dekoro elementai <i>(vėjalentės, karnizai, lėkiai, viršlangiai, durys, staktos, sijos, sienojai, gegnės, langinės ir pan.)</i>	10-15						3 000
	įtaisai <i>(vyriai, sklėsčiai, lankstai, spynos, rankenos, raktai ir pan.)</i>	1-2						400
Mažoji etninė architektūra	memorialiniai statiniai <i>(koplytstulpiai, stogastulpiai, koplytėlės, kryžiai, krikštai)</i>	30-300						60 000
	memorialinių statinių geležinės viršūnės	10-15						3 000

	<i>formos, saikai, gorčiai, spaustuvai, plaktuvai, muštuvai, virimo, kepimo, alaus gaminimo, stalo įrankiai ir pan.)</i>								
	rūkymo reikmenys <i>(pypkės, kandikliai, tabokinės, skiltuvai, tabokos pjaustyklės, ir pan.)</i>	3-5							1 000
	mokykliniai reikmenys <i>(liniuotės, skaitliukai, lentelės ir pan.)</i>	1-2							400
	gydymo reikmenys <i>(gydytojo, žolininko įrankiai ir pan.)</i>	1-3							600
Amatininkų darbo įrankiai	medžio apdirbimas, statybos darbai <i>(dailidės, staliaus, račiaus, kubiliaus, laivadirbio, klumpdirbio, kurpiaus, stogdengio, krosnininko, stikliaus, akmentašio ir pan. įnagai)</i>	3-15							3 000
	molio apdirbimas <i>(puodžiaus, plytininko, kokliaus įnagai ir pan.)</i>	1-2							400
	odos apdirbimas <i>(odminio, kailiadirbio, odininko, šikšniaus, pakinktininko, batsiuvio įnagai ir pan.)</i>	3-15							3 000
	geležies apdirbimas <i>(kalvio, arklių kaustytojo įnagai ir pan.)</i>	3-15							3 000
	kiti amatai <i>(kirpėjo, laikrodininko,</i>	1-2							400

	<i>muzikos instrumentų meistro, barzdaskučio, pečkurio, kaminkrėčio, valytojo įrankiai ir pan.)</i>								
Verslai	žemdirbystė <i>(žemės apdirbimo padargai, derliaus priežiūros, nuėmimo, apdorojimo priemonės, žemdirbio, sodininko, daržininko įnagiai ir pan.)</i>	5-75							15 000
	gyvulininkystė <i>(gyvulių auginimo, priežiūros ir naudojimo priemonės; gyvulių augintojo, pienininko, melžėjo, arklininko, kerdžiaus, skerdžiaus įnagiai ir pan.)</i>	3-8							1600
	audimas, verpimas, siuvimas, mezgimas <i>(audimo, verpimo, pynimo, vijimo, mezgimo, nėrimo, siuvimo, skalbimo, lyginimo įrankiai ir pan.)</i>	5-10							2 000
	bitininkystė, žvejyba, medžioklė <i>(bitininko, žvejo, miško gėrybių rinkėjo, medžiotojo įnagiai)</i>	3-10							2 000
Muzikos instrumentai	styginiai ir jų priedai <i>(smuikai, pūslinės, kanklės, basedlės, cimbolai, citros, gitaros, strykai, dėklai ir pan.)</i>	15-75							15 000
	pučiamieji <i>(birbynės, lumzdeliai,</i>	5-25							5 000

	<i>skudučiai, ožragiai, daudytės, ragai, Labanoro dūdos, švilpos, tošelės ir pan.)</i>								
	mušamieji/saviskambiai <i>(kelmai, būgnai, skrabalai, džinguliai, kleketai, ir pan.)</i>	5-25							5 000
	dumpliniai <i>(armonikos, bandonijos, akordeonai ir pan.)</i>	15-75							15 000
	klavišiniai <i>(pianinas, klavesinas, fortepijonas, fišharmonija ir pan.)</i>	100-300							60 000
Tautodailė	tradicinė ir šiuolaikinė liaudies vaizduojamoji dailė - tapyba <i>(tradicinės ir šiuolaikinės liaudies tapybos kūriniai, koliažai, aplikacijos, asambliažai, mozaikos ir pan.)</i>	15-75							15 000
	tradicinė ir šiuolaikinė liaudies vaizduojamoji dailė – skulptūra <i>(religinė, apeiginė, dekoratyvinė, memorialinė, apvalioji, smulkioji skulptūra, ir pan.)</i>	15-150							30 000
	tradicinė ir šiuolaikinė liaudies vaizduojamoji dailė – grafika, karpiniai <i>(tradiciniai raižiniai, šiuolaikinės grafikos kūriniai, piešiniai, karpiniai ir pan.)</i>	5-25							5 000

	šiuolaikinė liaudies taikomoji dailė (keramikos, tekstilės, medžio, akmens, metalo, odos, gintaro, kailio, rago, kaulo, šiaudų, kitų augalų, popieriaus dirbiniai ir pan.)	5-25							5 000
Audiniai	interjero audiniai (rankdarbiai, dekoratyviniai audiniai skirti buičiai, apeigoms, procesijoms, liturgijai, aprangai, ir pan.)	5-25							5 000
	skiautės	1-2							400
Apranga	drabužiai (austi, megzti, nerti, pinti, vyti, siūti moterų, vyrų ir vaikų drabužiai, juostos, galvos apdangalai, drabužių puošybos elementai, liturginiai rūbai ir pan.)	3-25							5 000
	tautiniai kostiumai ir jų dalys	5-15							3 000
	apavas (kasdienis ir išėiginis apavas - klumpės, naginės, čempės, vyžos, veltiniai, batai ir pan.)	1-2							400
	aksesuarai, papuošalai (delmonai, maišeliai, rankinukai, krepšeliai, karoliai ir pan.)	2-7							1 400
Papročių ir apeigų atributai	margučiai	1-2							400
	verbos	1-2							400
	sodai	1-2							400
	kaukės	3-5							1 000

	liturginiai reikmenys	5-15							3 000
Žaislai	vaikų žaislai, stalo ir lauko žaidimai (lėlės, nameliai, švilpukai, barškučiai, darbo įrankiai, namų apyvokos daiktai, ginklai, šokdynės ir pan.)	1-2							400
Ekspedicijų medžiaga	ekspedicijų fotomedžiaga, vaizdo ir garso medžiaga	1-2							400
	piešiniai, brėžiniai	1-2							400
	ekspedicijų dienoraščiai	5-15							3 000
	dokumentai	1-2							400

SPECIALIEJI KRITERIJAI:

ETNOGRAFINĖ VERTĖ		
Nacionalinės reikšmės ryškiausi ir būdingiausi lietuvių tautos, integravusios baltų genčių palikimą, medžiaginės ir dvasinės kultūros, meninės raiškos ir gyvenenos raidos pavyzdžiai, galintys praturtinti bendrąją Europos kultūrą, unikalūs tautinių mažumų ir kitų pasaulio tautų etninio kultūros paveldo eksponatai	Regioninės reikšmės eksponatai ar jų grupės, atspindinčios istoriškai susiformavusių etninės Lietuvos regionų tapatumo, savivokos, kūrybos ir gyvenenos bruožus, plačiau paplitę tautinių mažumų ir kitų pasaulio tautų etninio kultūros paveldo eksponatai	Eksponatai sudarantys tik tam tikrą būtiną foną, siekiant paryškinti ir atskleisti vertingiausias sukauptų nacionalinės ir regioninės reikšmės eksponatų savybes.
K 40-50	K 16-39	K 0-15

ISTORIŠKUMAS		
Ankstyviausiai datuojami nacionalinio lygmens eksponatai, taip pat eksponatai susiję su tam tikru istoriniu tarpsniu, nacionalinės reikšmės istoriniais įvykiais, istorinėmis parodomis, reiškinais ar asmenybėmis, jų gyvenimu ir veikla, patikimai nustatyta eksponato autoryste, sukūrimo vieta, radimvieta ir kilme.	Vėlyvesni nacionalinės ar regioninės reikšmės eksponatai, taip pat eksponatai susiję su regioninės svarbos istoriniais įvykiais, parodomis, reiškinais ar asmenybėmis, jų gyvenimu ir veikla, patikimai nustatyta eksponato autoryste, sukūrimo vieta, radimvieta ir kilme.	Eksponatai susiję tik su vietinės reikšmės ar neturintys jokių sąsajų su kokiais nors istoriniais įvykiais, parodomis ir asmenybėmis, nėra patikimų sukūrimo, radimo ir kilmės duomenų.

K 40-50	K 16-39	K 0-15
---------	---------	--------

MENIŠKUMAS

Ekspozitai, kurių meninis, estetiškas lygis, tradicijų tęstinumas, atlikimo meistrystė, savitumas, originalumas, išbaigtumas, būdinga mastelių, meninių formų, ritmo, simetrijos ir proporcijų darna, komponavimo ypatybės, ornamento, puošybos, spalvinių derinių, tradicinių motyvų ir simbolių traktuotė leidžia priskirti juos ne tik nacionaliniam, bet ir pasauliniam paveldui.	Ekspozitai, turintys meninę ir estetinę vertę, tačiau atspindintys tik tam tikram regionui būdingus meninės raiškos bruožus, komponavimo ypatybes.	Ekspozitai, turintys menką arba neturintys jokios meninės ir estetiškos vertės. Neišbaigti, neoriginalūs, prastai sukomponuoti, nebūdingų formų, spalvinių derinių, puošybos elementų, ir mastelių.
K 40-50	K 11-39	K 0-10

PAPLITIMAS

Unikalūs, vienetiniai ir reti ekspozitai.	Dažniau randami, daugiau ir plačiau paplitę ekspozitai.	Plačiai paplitę tos rūšies ekspozitai, masinės gamybos pavyzdžiai.
K 11-20	K 6-10	K 0-5

KOMPLEKTIŠKUMAS

Išbaigti ir vientisi sudėtingos struktūros (susidedantys iš keleto elementų) ekspozitai* ar ekspozitų komplektai.	Nepilni sudėtingos struktūros ekspozitai ar ekspozitų komplektai, trūksta tam tikrų jų elementų, fragmentų ar dalių.	Ekspozitų elementai, fragmentai, komplektų dalys.
K 26-30	K 6-25	K 0-5

PAVYZDYS:

*VINCAS SVIRSKIS. KOPLYTSTULPIS KETURPUSIS SU KETURŠLAIČIU STOGELIU IR KETURIOMIS KRISTAUS GYVENIMO IR KANČIOS SKULPTŪRINĖMIS KOMPOZICIJOMIS. 1910. MEDIS, DROŽYBA, HORELJEFAS, POLICHROMIJA, H-410 CM.

BV 300 Eur x K 14 (Etnografinė vertė 50 + Istoriskumas 50 + Meniškumas 50 + Paplitimas 20 + Komplektiškumas 30) : B 1 = 60 000 Eur.